

СТАЛИЙ ТА ІНКЛЮЗИВНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ: ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Хомяк Н. Л., д.е.н, завідувач кафедри менеджменту
Волинський національний університет імені Лесі Українки.
м. Луцьк.

У сучасних умовах відновлення після війни пріоритетними стають принципи сталого і інклюзивного розвитку. Сталий розвиток поєднує економічні, соціальні та екологічні цілі, базуючись на принципах екологічної безпеки й соціальної справедливості. Інклюзивний розвиток означає зростання, яке забезпечує широку участь усіх верств населення у збагаченні і сприяє подоланню бідності [1]. Згідно з дослідженнями, реалізація сталості та інклюзивності функціонування підприємств полягає в «створенні реальних можливостей для максимальної самореалізації, задоволенні потреб як окремої людини, так і суспільства» [2]. Ефективними моделями такого розвитку вважаються розвиток соціального, інноваційного, екологічного та жіночого підприємництва, які уособлюють збалансовану бізнес-модель із врахуванням соціальних і екологічних пріоритетів.

Досягнення цілей сталого розвитку вимагає комплексних управлінських рішень і сучасних технологій менеджменту. Зокрема, одним з основних інструментів є цифрова трансформація підприємств. На думку науковців, слід розробляти інтегровані моделі управління цифровою трансформацією, які відповідають викликам післявоєнного відновлення та «поєднують принципи сталого розвитку з управлінською логікою діджиталізації» [3]. Такий підхід передбачає комплексне стратегічне бачення, організаційну гнучкість, ресурсну забезпеченість, адаптивні процеси й інноваційну культуру. Особливо важливо інтегрувати «екологічні та соціальні пріоритети у цифрову рамку трансформації» [3], що дає змогу розв'язувати кілька завдань одночасно, наприклад, підвищувати конкурентоспроможність бізнесу, зменшувати регіональні диспропорції та забезпечувати інклюзивність відновлення. Упровадження таких моделей також передбачає скоординовані дії на всіх рівнях державних органів, бізнесу, наукової спільноти та громадянського суспільства. На практиці це може реалізуватися через державні програми підтримки підприємництва, стимулювання інновацій та створення сприятливого регуляторного

а й формують конкурентоспроможні кластери. Розбудова таких екосистем зміцнює економічну базу регіонів і забезпечує довгострокову стійкість їхнього розвитку.

Отже, формування сталого та інклюзивного розвитку підприємств на регіональному рівні є багатовимірним завданням, яке потребує поєднання сучасних управлінських технологій, цифрових інструментів та соціально орієнтованих підходів. Запропоновані концепції управління відображають необхідність інтеграції діджитал-рішень із принципами справедливості, стійкості та рівного доступу до ресурсів, що дозволяє забезпечити адаптивність підприємств до викликів післявоєнної відбудови. Реалізація таких моделей здатна сформувати підґрунтя для зменшення регіональних диспропорцій, посилення конкурентоспроможності бізнесу та підтримки соціальної згуртованості. Ефективна взаємодія держави, бізнесу, наукової спільноти та громадянського суспільства створює умови для перетворення стратегічних цілей у конкретні результати, сприяючи відновленню економіки, розвитку місцевих громад та зміцненню національної стійкості в цілому.

1. Петролюк Ю.С., Гребенюк Н.В. Сталий розвиток як стратегічна перевага для підприємства. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 68. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-148>

2. Самофатова В.А. Забезпечення сталості та інклюзивності розвитку малого та середнього підприємництва в повоєнний період. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 53. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-3>

3. Zavrzhnyi K., Sotnyk I., Kulyk A. Conceptual model of enterprise digital transformation management for ensuring sustainable regional development. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 76. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-76-44>

4. Tyshchenko V., Bielousov Y., Yemets V., Borodenko T., Beder D. The impact of digital transformation on the development of post-war regions of Ukraine. *Amazonia Investiga*. 2024. Vol. 13, No. 81. P. 86–97. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2024.81.09.6>

5. Кожем'якіна С.М., Шабранська Н.І. Цілі розвитку людського капіталу в стратегічних документах розвитку та відновлення Києва і Київської області. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-59>